

مرکز ملی تبادل اطلاعات NIX-GSB

www.ito.gov.ir

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
سازمان فناوری اطلاعات ایران

معرفی مرکز ملی تبادل اطلاعات

با پیشرفت فناوری اطلاعات و ایجاد بسترهای زیرساخت در کشور، لزوم حرکت در مسیر ارائه خدمات الکترونیک یکپارچه در این بستر بیش از پیش احساس می‌شود. لازمه تحقق اهداف عالی توسعه دولت الکترونیک در ایجاد زیرساخت تعامل پذیر، پویا و یکپارچه تبادل اطلاعات و خدمات دولت است که در ادبیات این حوزه تحت عناوین مرکز تبادل اطلاعات (NIX) یا گذرگاه خدمات دولت (GSB) شناخته می‌شود.

سازمان فناوری اطلاعات ایران در راستای پاسخگویی به تعهدات محوله دربند «ب» ماده ۴۶ قانون برنامه پنجم توسعه و آیین‌نامه اجرایی آن و نیز بر اساس ضوابط فنی و اجرایی توسعه دولت الکترونیک مصوب شورای عالی فناوری اطلاعات در ایجاد مرکز ملی تبادل اطلاعات جهت به اشتراک گذاری خدمات الکترونیک بین دستگاهی در بستر شبکه ملی اطلاعات اقدام به ایجاد این بستر نمود. نتیجه این اقدام همانا انجام تعاملات الکترونیک بین دستگاهی (G2G) است که زیرساخت ارائه خدمات دولت به کسب‌وکارها (G2B) و ارائه خدمات دولت به شهروندان (G2C) را فراهم می‌کند.

در این راستا به‌عنوان یک رویکرد اصلی معماری سرویس‌گرا برای بازمهندسی دولت و گذار به یکپارچه‌سازی افقی ارائه خدمات الکترونیک در اسناد پایه مبنا قرار گرفت که این معماری سرویس‌گرا اجازه می‌دهد تا سامانه‌های اطلاعاتی سازمان‌ها ضمن برخورداری از فناوری و پیاده‌سازی مختص به خود، تبادل اطلاعات و سرویس با دیگر سامانه‌ها با بهره‌گیری از یک استاندارد پذیرفته‌شده امکان‌پذیر شود.

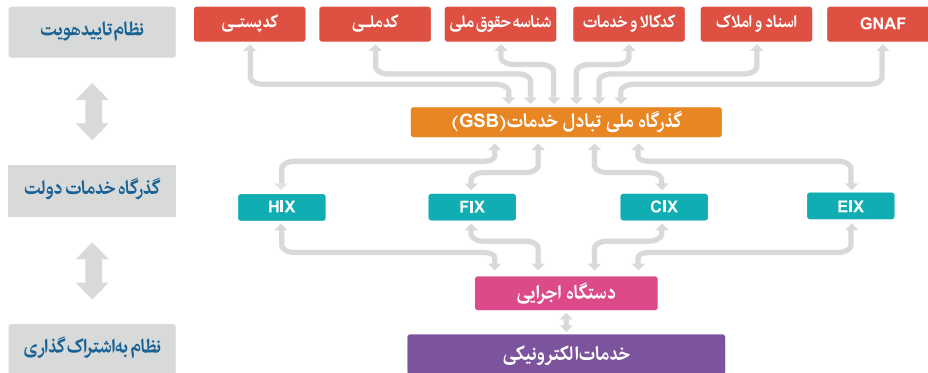
● اهداف ایجاد بستر نرم‌افزاری مرکز ملی تبادل اطلاعات

- **مرکز ملی تبادل اطلاعات با اهداف ذیل ایجاد می‌شود:**
- ایجاد بستر تبادل داده، اطلاعات و خدمات بین دستگاه‌های اجرایی
- آماده‌سازی زیرساخت استعلام الکترونیکی اطلاعات بین دستگاه‌های اجرایی
- فراهم‌ساختن قابلیت توسعه ارتباطات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی فارغ از هرگونه ماهیت درونی سامانه‌ها و مکان فیزیکی واحدهای اجرایی دولت
- پیاده‌سازی زیرساخت اجرای چارچوب قابلیت بهره‌برداری متقابل راه‌حل‌های دولت الکترونیکی (EGIF)
- انتقال اطلاعات امن و سریع بین سامانه‌های مختلف در بستر سازمان‌های دولتی از طریق سرویس
- تمرکز تبادل اطلاعات در قالب سرویس‌ها در یک بستر واحد که امکان توسعه در سطح ملی و حتی فرا ملی را فراهم نماید.

● مزایای ایجاد مرکز ملی تبادل اطلاعات

- ایجاد بستر تطبیق و ارزیابی صحت، استناد پذیری و تمامیت اطلاعات دولت
- ایجاد بستر ارائه خدمات یکپارچه، بر لحظه و مطمئن و زیرساخت پنجره‌های واحد دسترسی به خدمات و اطلاعات دولت
- ارتقای امنیت، حریم خصوصی و حفاظت از اطلاعات در حال تبادل مردم در دستگاه‌های اجرایی
- جلوگیری از ایجاد بسترهای ارتباطی زائد بین دستگاهی و عدم نیاز به ایجاد خطوط ارتباطی اختصاصی بین دستگاه‌ها جهت انتقال اطلاعات و جایگزینی آن با سرویس‌های قابل استفاده مجدد
- جلوگیری از ایجاد پایگاه‌های اطلاعات موازی و تکرارپذیر
- استانداردسازی نظام مدیریت اطلاعات و داده‌های دولت
- انعطاف‌پذیری بستر به دلیل تبدیل انتقال از سطح داده به سرویس
- فراهم ساختن قابلیت ایجاد سریع سرویس‌های جدید و ترکیب مؤلفه‌های نرم‌افزاری موجود (سرویس) جهت اعمال فوری تغییرات
- بهبود ارائه خدمات به متقاضیان اطلاعات به دلیل عدم نگرانی از توان پشتیبانی فناوری اطلاعات
- ارائه و استفاده از بهترین گزینه‌ها از میان مجموعه‌ای از سرویس‌های قابل استفاده
- کاهش زمان چرخه خدمات دولتی و توسعه سامانه‌های اطلاعاتی به خاطر استفاده از موجودیت‌های قابل استفاده مجدد
- ارتقاء سامانه‌های اطلاعاتی موجود به‌جای جایگزینی و کاهش پیچیدگی و هزینه نگهداشت و زمان جهت پیکربندی مجدد
- ایجاد زیرساخت قابل توسعه جهت بسط سرویس‌های G2G به سرویس‌های G2C

● مدل مفهومی مرکز ملی تبادل اطلاعات

● این مدل مفهومی ارتباط بین لایه‌هایی را بیان می‌سازد که در مجموع بستر یکپارچه مرکز ملی تبادل اطلاعات را شکل می‌دهد ←

● ذینفعان مرکز ملی تبادل اطلاعات

- نظام تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی کشور
- نظام مدیریت اجرائی کشور
- سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرائی ارائه‌دهنده خدمات
- دفاتر پیشخوان ارائه خدمات
- ارائه‌دهندگان خدمات پنجره واحد
- سازمان‌های نظارتی و بازرسی
- کلیه نهادهای مدیریت اصناف کشور
- کلیه دستگاه‌های اجرائی و در نهایت کلیه کسب‌وکارها و مردم

● مجری طرح مرکز ملی تبادل اطلاعات

- سازمان فناوری اطلاعات ایران - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات